

РЕШЕНИЕ

№ 5315

гр. София, 25.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 34 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател:

при участието на секретаря

като разгледа докладваното от Гражданско дело № 20221110162778 по описа за 2022 година

Образувано е по предявени от А. Д. Й. срещу обективно съединени осъдителни иски за заплащане на следните суми: сума в размер на 18000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди за периода от 01.09.2018 г. - 06.12.2020 г., изразяващи се в причинени на ищцата болки и страдания от увреждане на здравето, настъпило на 31.08.2022 г. в гр. София в резултат от спъване и падане на разбит, неотрмонтиран, неподдържан тротоар на, след трамвайната спирка посока НДК, на ъгъла с ул. „Цар Петър“, преди СРС, ведно със законната лихва, считано от 31.08.2022 г. /датата на увреждането/ до окончателното за плащане и сума в размер на 130 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, за закупуване на протеза за глезен MALLEO DYNASTAB BOA (съгласно УМ от 08.02.2023 г. – л. 18). Ищцата твърди, че на 31.08.2022 г. в 18 ч., след спирката на трамвая „Петте къшета“ на бул. „Скобелев“ № 25, преди ъгъла с ул. „Цар Петър“ и Софийски Районен съд, посока НДК, при стъпване на плочка от тротоара, която поддала, паднала и си изкривила и счупила на глезена на крака, вследствие на което изпитала силна болка. Сочи, че в резултат от падането си ударила и ожулила коленете и дланите на ръцете, ударила си и главата, вследствие на което за около минута изгубила съзнание. Твърди, че кракът бил обездвижен с гипсова шина за 30 дена, наложило се е да посещава и физиотерапевтични процедури. В резултат на инцидента не е можела да се грижи и обслужва сама за себе си и за семейството си, била нарушена работоспособността за 44 дни /периода на издадения болничен лист/. Излага, че освен физическата травма ищцата претърпяла и психическа травма, тъй като секунди преди падането минал трамвай в посока на НДК, като след инцидента, натрапчиво е започнала да си представя, че е могла да падне под колелата на трамвая, обстоятелство което е щяло да доведе до летален изход за нея. Излага, че на мястото на инцидента, тротоарните

плочи са разбити и има дупки между тях. С оглед изложеното счита предявените искове за основателни.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, в който оспорва предявените искове, като неоснователни и недоказани. Твърди, че не е доказано мястото на инцидента, както и че липсва причинно-следствената връзка между полученият инцидент и състоянието на процесния участък. Не били представени валидни доказателства относно наличието на небезопасна дупка и опасен участък. Заявява, че не е категорично доказано наличието на противоправно действие или бездействие от страна на служители на ответника, което поведение може да е довело до предпоставки за настъпването на подобен инцидент или несчастен случай. Сочи за съпричиняване от страна на ищцата, като същата не е проявила нужното внимание и е могла да избегне спъването и падането, предвид липсата на предпоставки, които да затрудняват видимостта в сочения от ищцата периметър на инцидента. Посочва, че ищцата е възпрепятствала и е допринесла с поведението си за ненужно удължаване на оздравителния период, вследствие полученото увреждане, като не е посетила непосредствено след инцидента УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД, а е изчакала и чак на 02.09.2022 г. е отишла на преглед в „ИППМП д-р Влодова“ ЕООД. В условията на евентуалност счита, че исковете са необосновано завишени и трябва да бъдат намалени, поради прекомерност. Претендира разноски.

С доклада по делото съдът е определил, че е сезиран с обективно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 49 ЗЗД, вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, предявени от А. Д. Й. срещу за заплащане на следните суми: сума в размер на 18000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди за периода от 01.09.2018 г. - 06.12.2020 г., изразяващи се в причинени на ищцата болки и страдания от увреждане на здравето, настъпило на 31.08.2022 г. в гр. София в резултат от спъване и падане на разбит, неотрмонтиран, неподдържан тротоар на, след трамвайната спирка посока НДК, на ъгъла с ул. „Цар Петър“, преди СРС, ведно със законната лихва, считано от 31.08.2022 г. /датата на увреждането/ до окончателното за плащане и сума в размер на 130 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, за закупуване на протеза за глезен MALLEO DYNASTAB BOA.

Указано е на ищцата, че носи доказателствената тежест да установи кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/. правоотношение по възлагане на работа, изразяващо се задължение да полага грижи за пътната настилка на общинските пътища; 2/. осъществен фактически състав от изпълнителя на работата по чл. 45 ЗЗД, който включва елементите: поведение, противоправност на поведението, вина, настъпили вреди, причинна връзка между вредите и противоправното, виновно поведение на непосредствения изпълнител. Субективният елемент от състава – вината, разбирана като конкретно психично отношение на лицето към собственото му поведение и неговите обществено укорими последици, се презумира, съгласно чл.45, ал. 2 ЗЗД. В тежест на ответника е да докаже твърдените от него основания за изключване или намаляване на отговорността му.

В проведено на 15.12.2023г. ищецът е направил отказ за претенцията си за сумата над 12 000

лв. до първоначално претендирания размер от 18 000лв. , поради което и производството за сумата над 12 000 лв. - представляващи обезщетение за неимуществени вреди от претърпяния деликт е прекратено, а определението влязло в сила.

Приети по делото са писмени доказателства, както и са събрани са гласни доказателствени средства - разпити на свидетели и, приета и изслушана по делото е съдебно медицинска и съдебно техническа експертиза.

Софийският районен съд, вземайки предвид материалите по делото и доказателствата, въз основа на вътрешното си убеждение (чл. 12 ГПК) и закона (чл. 5 ГПК), прави следните **правни и фактически изводи:**

По отношение на иска по чл. 49 от ЗЗД, вр. чл. 45 от ЗЗД

За да бъде уважен иск с правно основание чл. 45, вр. чл. 49 ЗЗД, ищецът следва да установи при условията на пълно и главно доказване: 1) правоотношение по възлагане на работа; 2) осъществен фактически състав по чл. 45 ЗЗД от физическото лице – пряк изпълнител на работата с необходимите елементи (деяние, вреда – неимуществена и/или имуществена, причинна връзка между деянието и вредата, противоправност и вина) 3) вредите да са причинени от изпълнителя при или по повод извършването на възложената му работа. Съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината се предполага до доказване на противното.

По делото е приета и съдебно техническа експертиза, съгласно която мястото, което се описва в исковата молба е кръстовището на бул. Ген. М. Скобелев и ул. Цар Петър, където е било налице счупване на бетонни плочки и тротоарни плочки, с изровена основа под тях, настилка е била неравна и изпълнена с наклон, според което вещото лице счита, че е възможно инцидентът да е настъпил в резултат на самата настилка. Според Вл дори при удобни и ниски обувки е налице възможност за спъване и падне при това състояние на настилка. Нещо повече вещото лице констатира и съобщава в експертното си заключение, че участъкът, който се описва в исковата молба към момента на огледа, който е провело вещото лице, се намира именно в това състояние, за което съобщава ищцата в искова молба, като все още не е отремнтиран и състоянието на настилка отговаря на описаното в исковата молба.

От горното съдът приема за установено и доказано следното: мястото на инцидента е кръстовището на бул. Ген. М. Скобелев и ул. Цар Петър, където е било налице счупване на бетонни плочки и тротоарни плочки, с изровена основа под тях, настилка е била неравна и изпълнена с наклон, като е налице причинно следствена връзка между инцидентът и състоянието на самата настилка.

В настоящото производство бе изслушана и приета съдебно медицинска експертиза, съобразно която: При извършения по спешност преглед и образни изследвания на 01.09.2022 г. регистриран на името на ищцата А. Д. и на 15.09.2022 г. е оформена диагнозата по МКБ S8260 и S826 СЧУПВАНЕ НА ВЪНШНИЯ ГЛЕЗЕН ОХЛУЗВАНЕ НА ЛЯВОТО КОЛЯНО и ОХЛУЗВАНЕ НА ДЛАНИТЕ. Вещото лице в експертното заключение обаче съобщава, ч е счупването на глезена не е видно по категоричен начин на

представените рентгенови снимки, поради което препоръчва допълнителни изследвания. Според ВЛ горното би изяснило дали се касае за закрито счупване на левия выпен глезен, или се касае за образуване на „шип“ зад този глезен. В съдебно заседание вещото лице допълва, като е взела предвид и допълнително представени в съдебно заседание документи, че вижда, че има някаква деформация в областта на петата и при консултация с ревматолози същите казаха, че може да е шип при претърпяно възпаление на горната кост, но може и при травма, но категорично не се доказва счупване, както и че е било налице болков синдром и охлузване, които са от травмата. От показанията на вещото лице в съдебното заседание вещото лице заявява, че в компютърната томография ясно е записано, че не се визуализира дислокация на кости и фрактури, което потвърждавало нейната диагноза. Вещото лице е категорично, че на мястото, където се залага ахилесовото сухожилие има шип. Категорично е ВЛ, че е имало падане от собствен ръст, защото има охлузване на типични места при опита за защита. Рехабилитацията в този случай не е била излишна и пресилена. Физическата болка можела да продължи 20 - 30 дни. Периодът за възстановяване след такава травма е около 10 - 15 дни, след което функцията на движение не е ограничена, има болка на петата. Категорично болката и травмата от падането е ограничило движението, според Вещото лице Г.. Изяснено е още, че категорично има контузия, която сама по себе си предизвиква страдание, в случая на крайник, което ограничава движението. Има още внушение у пациента за счупване, което е свръх диагноза, която счита че не е била правилна, поради което у ищцата е възникнало желание да се предпазва допълнително, причинено е притеснение. За рентгена нямало да окаже значение посещението веднага след инцидент. Според експертното заключение на вещото лице, изложено в съдебно заседание, в случая на такава травма може да се ходи на пета, но без пръсти. Това движение в рамките на един ден не можело да влоши състоянието, тъй като няма счупена кост. Това има значение при счупване, каквото в настоящия случай не счита, че е имало. Излага, че ищцата е била стресирана от информацията, че е счупен кракът и е провела рехабилитация, като е направила това, което са препоръчали лекарите. Не приема симулация в случая.

От горното съдът приема за установено, че по описания в исковата молба механизъм на падане на ищцата по безспорен начин се установи, че е причинена травма на глезена, която обаче не е твърдяното в искова молба счупване. Според вещото лице се касае за изкълчване, както и вероятно за травмиране на шип, който можело да съществува преди това, но можело да бил образуван и от инцидента. От показанията на вещото лице категорично се установява, обаче, че е имало падане от собствен ръст, имало охлузване. От заключението съдът счита, че се доказва, че е имало контузия, която сама по себе си предизвиква страдание, в случая на крайник, което ограничава движението. Налице била и свръх диагноза, която причинила допълнително смущение страх у пациента.

От събраните по делото гласни доказателствени средства, а именно разпита на свидетеля и свидетеля, които съдът приема като вътрешно непротиворечиви и в съответствие със останалия събран доказателствен материал, съдът приема за установено и доказано следното: на 31.08.2022г в гр. София на тротоара на бул. " Ген. М. Скобелев "

непосредствено преди ул. Цар Петър, поради поради лоша настилка с наклон и липсващи няколко плочки ищцата при придвижване с другите две свидетелки, непосредствено след преминаването на трамвай, пада и изпищява от болка. Наранен бил глезенът, като дори не могли да обуят носената от нея до този момент обувка, закупили друга, за да може да се придвижи към мястото, за което се били запътили. Помогнали □ , като я придържали от двете страни за да ходи, като тя стъпвала само на здравия крак, но не и на този, който била наранила. Останали известно време на мероприятиято, за което били тръгнали, като слагали лед на крака. поради силни болки, се наложило ищцата да си тръгне след около 40 мин. , като свидетелите я изпратили. Според показанията на св. ищцата била около месец и половина някъде в болничен. Тя се обаждала често за да види как е, като знае, че е изпитвала силни болки и даже в началото са я придвижвали със стол. Разказвала е как със стол е ходила до тоалетната. След това била на рехабилитация. Съобщава, че състоянието на терена е следното: плочките били безумни, навсякъде имало дупки. поради липсващи плочки, се образувала сочената дупка, посочена от нея в съдебно заседание като педя в диаметър. Но там точно, където свършвал тротоара, наклонът е крив, липсват плочки, счупени и разбити, също така има наклон, като според свидетелката е надолу. Няма нито ограждения, нито указания за неравност. Ищцата вървяла бавно и внимателно, заедно с останалите свидетелки.

По отношение на претърпените неимуществени вреди свидетелите съобщават за своите преки впечатления по отношение на емоционалното състояние на ищцата, свидетелят го определя като "сринато". Тя даже споделила, че в началото не можела да спи, че се буди през нощта в стрес, като минава лентата и вижда какво е можело да стане (изпитвала е страх от смъртта, поради това, че секунди преди да падне, преминал трамвай, за което се съобщава в предходната част на свидетелските показания бел. съд). Страхът от смъртта се потвърждава и от свидетелските показания на свидетеля, която съобщава , че ищцата е била силно обезпокоена, че е паднала точно на трамвайната линия, като секунди преди това преминал трамвай и се страхувала от " най - лошото".

Когато се твърди, че вредите са причинени от бездействие, за да е противоправно бездействието, то на претендиращия деликвент трябва да е предписано нормативно задължение за действие. Следователно, за да е противоправно бездействието на служители на ответника, то трябва да има правна норма, която да ги задължава да извършват поддържане на процесния терен.

В случая отговорността се носи от общината за възложена работа на нейни служители, които са бездействали и не са изпълнили произтичащи от закона задължения. Съгласно параграф 7, ал. 1 ПЗР на ЗСМА т. 4 мястото на инцидента безспорно е общинска собственост, за която общината следва да полага грижата на добрия стопанин.

Съгласно задължителните за съда тълкувателни разяснения, дадени в Постановление №

7/1959 г. на Пленума на ВС, юридическите лица отговарят по чл. 49 ЗЗД за вредите, причинени от техни работници и служители при или по повод на възложената им работа и тогава, когато не е установено кой конкретно измежду тях е причинил тези вреди. Съгласно приетото в Постановление № 9/28.12.1966 г. на Пленума на ВС, вредите се считат причинени при изпълнение на възложената работа не само, когато са резултат на действие, но и когато настъпят в резултат на бездействие на лицето, на което е възложена работата. За възложителя бездействието на изпълнителя на работата също е основание за отговорност за увреждане, когато то се изразява в неизпълнение на задължения, които произтичат от закона, от техническите или други правила и от характера на възложената работа. Така, за да се уважи предявения иск ищецът следва да докаже: възлагане на работа от ответника; деяние на изпълнителя на работата, което да е настъпило вследствие на изпълнение на възложената работа или по повод изпълнението на същата; настъпила вреда за ищеца по иска; причинна връзка между деянието и вредата, т.е. вредите да са причинени от лице, на което ответникът е възложил някаква работа (извършителят); наличие на задължение на ответната община да извършва поддръжка на съответния пътен участък, както и размера на неимуществените вреди.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Закона за пътищата /ЗП/ „пътищата са републикански и местни“, като републикански пътища са автомагистралите и пътищата от първи, втори и трети клас, които осигуряват транспортни връзки от национално значение и образуват държавната пътна мрежа, а местните пътища са общински и частни. Според чл. 5, ал. 1 пътищата (пътната инфраструктура) имат следните основни елементи: обхват на пътя, пътни съоръжения и пътни принадлежности, а според ал. 2 обхватът на пътя е площта, върху която са разположени земното платно и ограничителните ивици от двете му страни, заедно с въздушното пространство над него на височина, определена с нормите за проектиране на пътищата. Легална дефиниция на „земно платно“ е дадена в § 1, т. 2 от ДР на ЗП, като това е част от повърхността в обхвата на пътя, върху която са разположени: платното (платната) за движение; разделителните ивици; банкетите; тротоарите; разделителните и направляващите острови; зелените площи; крайпътните отводнителни и предпазни окопи; откосите; бермите и другите конструктивни елементи на пътя. Съгласно чл. 8, ал. 3 от същия закон общинските пътища са публична общинска собственост, като в чл. 10 от Наредбата за управление на общинските пътища на територията на е предвидено, че собствеността на общината се разпростира върху всички основни елементи на пътищата – обхват, пътни съоръжения и пътни принадлежности. Посочените норми налагат извод, че изключителен собственик на пътния участък /тротоара/, където е настъпило процесното вредоносно събитие, е именно ответната община.

Съгласно чл. 31 ЗП на общините е вменено задължението за полагане на грижи за поддръжка и ремонт на общинските пътища и съоръжения. Посочените дейности по отношение общинската пътна инфраструктура на територията на Столична община ответникът като юридическо лице реализира чрез служителите си или други лица, на които е възложил извършването им, като на основание чл. 49 ЗЗД носи обективна гаранционно-

обезпечителна отговорност за причинените от тези лица вреди при и по повод изпълнението на възложената им работа.

Вменените на ответната община правомощия за стопанисване на общинската пътна мрежа несъмнено включват и отстраняване на всякакви повреди по общинските пътища, които създават опасност от увреждане на пътните превозни средства и на пешеходците, като част от общото задължение на общината за поддържането им в необходимото за гарантиране на безопасно състояние. Затова и в процесния случай наличието на неремонтиран и несигнализиран участък от тротоара към пътя, който е станал причина за настъпилата злополука, е резултат от бездействието на длъжностните лица, на които ответникът е възложил изпълнението на указаните по-горе дейности по поддръжка на общинската инфраструктура. Натоварените с тези дейности лица не са извършили дължимите действия по привеждане на проблемния участък в обезопасено състояние, като това тяхно бездействие, съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД, се презюмира да е виновно

Предвид изложеното, доколкото се установи, че в причинна връзка с визираното противоправно поведение на лицата, на които са възложени дейностите по поддръжка на общинската пътна мрежа, за ищцата са настъпили вреди, то за същите спрямо нея отговаря ответникът на деликтно основание – по чл. 49 ЗЗД, в качеството му на възложител.

Съдът намира, че при процесното събитие са налице елементите от фактическия състав на непозволеното увреждане, поради което ответникът дължи репарирание на действително причинените вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

По отношение размера на предявените иски за вреди, съдът следва да отбележи, че гаранционно-обезпечителната отговорност на възложителя на работа по чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД е функционално обусловена от отговорността на делинквента и съответно тъждествена на нея по обем и съдържание.

Съгласно чл. 52 от ЗЗД обезщетението за причинени неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ по смисъла на цитираната правна норма не е абстрактно, а е свързано с преценката на конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, които съдът следва да отчете при определяне размера на обезщетението, както и задължителните указания, дадени с ППВС № 4/23.12.1968 г. Такива обективни обстоятелства са характера на увреждането, интензивността и продължителността на претърпените болки и страдания, проявлението им във времето, възрастта на пострадалия и социално - икономическите условия на живот в страната и др.

Съдът като взе предвид, следните обстоятелства при определяне на размер на обезщетението за неимуществени вреди, а именно: причинените травматични увреждания - касае за изкълчване, както и вероятно за травмиране на шип, причинени при падане от собствен ръст, с наличие на съпроводено охлузване. Контузия сама по себе си предизвикала страдание, в случая на крайник, което ограничило движението. Освен това съдът взема предвид интензитета на болките и страданията, продължителността на възстановяването,

което обичайно е за период не по – малък от месец, но в случая е за период повече от месеца, с оглед извършваната рехабилитация, която според Вещото лице не е била излишна. Съдът отчита и че увреждането на ищцата е довело до значително психологическо безпокойство, което се споделя както от вещото лице, така и от свидетелите.. В конкретния случай, съдът следва да вземе предвид възрастта на пострадалата- напреднала възраст, времето през което е останала нетрудоспособна, според представените доказателства – представен болничен лист за период повече от месец,- 44 дни икономическата обстановка в страната към момента на инцидента, както и това, че няма изразени тежки физически последици, които да са нарушили функционалните способности на двигателния апарат, не са доказани последващи усложнения, необходимост от оперативна намеса и други. От друга страна по делото се установи, че предизвиканите увреждания са причинили у ищцата болки и страдания. Инцидентът е донесъл на пострадалата и уплах, стрес, последващо напрежение, както и физически болки, които въпреки строго индивидуалния толеранс на всеки към такива, са продължили известно време.

Затова настоящата инстанция намира, че следва да бъде определено обезщетение за претърпените от ищцата неимуществени вреди в размер от 3 000 лв., като в останалата част искът следва да бъде отхвърлен, като неоснователен.

По иска за имуществени вреди, доколкото се доказва наличието на фактическия състав на деликта в гореизложеното, като счита, че сторените разходи се намират в причинно следствена връзка с деянието, сторени са за лечението на здравето, влошено в резултат на горепосоченото събитие, то съдът следва да разгледа размера на претенцията. Предоставени и приети по делото са писмени доказателства, от които е видно, че ищцата е сторила разноски в размер на 130 лв. - съгласно представена фактура/08.09.2022г., ведно с касов бон за ортеза на глезен. С оглед изложеното искът е основателен в размер на претенцията.

При този изход на спора, на ищцата следва да бъдат възстановени сторените по делото разноски съобразно уважената част от исквете – 25 % от 1022лв. и 1480 лв. - възнаграждение за предоставена безплатна правна помощ, определена по реда на чл. 38, ал. 2, Задв., вр. чл. 7, ал. 2, т. 3 Наредба № 1/2004г. ВАС или сумата в размер на 625.5 лв.

Ответникът също претендира разноски. Съдът определя възнаграждение в размер на 250лв., с оглед фактическата и правна сложност на делото, както и ответникът е сторил разноски в размер на 300 лв. - депозит ВЛ., поради което ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата в размер на 75 % от 550 лв. или 412.5 лв.

Мотивиран от гореизложеното, Софийският районен съд,

РЕШИ:

ОСЪЖДА,, с адрес:, да заплати на А. Д. Й. с ЕГН: ***** сумата в размер на 3000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди за периода от 01.09.2018 г. - 06.12.2020 г., изразяващи се в причинени на ищцата болки и страдания от увреждане на здравето, настъпило на 31.08.2022 г. в гр. София в резултат от спъване и падане на разбит, неотрмонтиран, неподдържан тротоар на, след трамвайната спирка посока НДК, на ъгъла с ул. „Цар Петър“, преди СРС, както и сумата в размер на 130 лв. , представляваща обезщетение за причинени на ищцата имуществени вреди от събитието, ведно със законната лихва, считано от 31.08.2022 г. /датата на увреждането/ до окончателното заплащане ***като отхвърля иска частично*** за сумата над уважения размер от 3000 лв. до първоначално предявения иск от 12 000 лв. за неимуществени вреди.

ОСЪЖДА,, с адрес:, да заплати на А. Д. Й. с ЕГН:, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разноски в размер на 255.5 лв –разноски в производството, съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА,, с адрес:, да заплати на адвокат Х. Б. М. на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, вр. чл. 38, ал. 2 Задв. разноски в размер на 370 лв –разноски в производството за оказана безплатна правна помощ и съдействие, съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА А. Д. Й. с ЕГН: ***** да заплати на, с адрес: сумата в размер на 412.5 лв.- разноски в настоящото производство, съобразно отхвърлената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба, в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____